

Leidžia Spaudos b-vė
„Sviesa“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS BRAZIL.“
Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)
Tel.: 4-1125
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams-10\$000
pusi - 6\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.
Užsienin:
metams — 20\$000 pusė
metu 12\$000.
—
Redaguoja
St. Vancevicius

5-til METAL.

SÃO PAULO, 1933 m. Gegužės - Maio mėn. 27 d.

NR. 21 (229)

Kokius laikus gyvename.

Mūsų laikraštis pirmą kartą galvoti rūpinasi saviškių gyvenimu São Paulo estade, tačiau visiškai neįmanoma atsi-
rubežiuoti pasaulinio gyvenimo raidos.
O platusis pasaulis dabartiniu metu gyvena, gal vieną sunkiausių laikmečių. Žodis „krizis“, kurį mūsų liaudis Lietuvoje kryžium pavadino, ištis, jau visiemis gerklę apkarto.

Kur šiandien krizė nėra, ko jis nepalietė — būtų labai sunku atsakyti. Net toji „aukso tėtis“ — Amerika ir tenai šiandien priskaito virš 10 milijonų bedarbių. Pinigų „karalius“ — doleris sunkiai negaluoja.

Anglijoje jau prieš metus laiko auksinis svaras nukrito. O juk anglų svaras ir amerikonių doleris valdė ir tvarkė viso pasaulio pramonės rinką! Jeigu jau bloga Anglijoje ir Amerikoje, tai ką — gi besakyti apie kitą Europos kraštus, ką bekalbėti apie Pietinę Ameriką, kurioj sukliūta, revoliucijos ir kitos negerovės sėka visą paskui kitą!

Vadinasi, ašiki visiems, kad kol dabartinis pasaulis nenurims, kol vieni kitų žudynėms — karams ašikos milijonai pinigų, tol nebus nieko gero.

Europoj smurtu įsigalėjęs hitlerizmas, pradėjo aičioti prieš visus, kurie vokiečius dar taip neseniai buvo „paklupdę ant kelių“. Iš dienos — dienos buvo laukiama nauja karo, kurs žmonijai tegalėtų iškasti dar gilesnę skurdą duobę.

Ačiū Dievui, pasaulis sujudo: Amerikos prezidentas Franklin Roosvelt prabijo į visą pasaulį, įspėdamas valdovus dėl gresiančio žmonių pavojaus, jeigu valstybės sieks tik siaurus savo tikslus, nepaisydami bendros žmonijos padeties.

Tautų Sąjungoje jau metai laiko kaip svarstomas klausimas dėl tautų nusiginklavimo. Mat po buvusio pasutinio karo ir didelių ir mažų rėkūniomis pylė pinigų tam, kad apsiginkluoti „iki dantų“. Valstybių tikis, pajamos su išlaidomis, nebegalėjo susilyginti: štai kad ir tokią Franciją, tik pernai metais turėjo 12 milijardų frankų nedateklų... O kur gi kitų kraštų milijardiniai nedateklai? Štai kur prie žastis, kodėl didžiausiomis ir turtingiausiomis šalims pritrūko auksa, štai kodėl dešimtinis tūkstančių Amerikoje ban krutavo bankai, štai kodėl gatvėms pasipylė apie 20 milijonų žmonių, netekusių darbo!

Sinaubas ima žmogų, kai pagalvoji, kas laukia rytoj žmoniai, jeigu pasaulio galūnai laiku nesusispręs, ir, vien ton kalę vienį prieš kitus ginklius, ne atidarys ankstančiai dvidešimties milijonų bedarbių miniai dirbtuvių.

Reikia dėkoti Dangui, kad grėsiantį pavojų busimo karo jau visi su pranta ir ieško būdų jį pašalinti.

Paskutinėmis žiniomis Tautų Sąjungoje Nusiginklavimo Konferencija žada pasiekti visų tautų susitarimą. Ir, Dieve duok, kad jis greičiau įvyktų, nes tik tuomet žmonija pradės bristi iš didžiausio skurdo klano, kokie lig šiolei dar niekad nėra buvę.

Atvykstantį iš Buenos Aires | mūsų tarp.

GERB. KUN. B. BUMŠA

Sveikiname ir linkime sėkmingai pasidaruoti mūsų kolonijos labui.

„Lietuvių Sąjunga Brazilijoje“.

Dėmesio! **Dėmesio!**

Per Sekmines.

Birželio 4 d. S. P. L. Sporto S-gos «Lithuania» Mokes skyrius savo atidarymo proga, po rungtynių, kurios įvyks 2 val. p. p., stato linksma šokių

VAKARA

Italų salėj **RUA DA MOÓCA 308**
PRADŽIA 7 v. vak. iki 12 val.
Pakvietimai gaunami Lietuvių mokykloj ir pas S-gos narius.
VALDYBA.

Visi. **Visi.**

LIETUVIŲ NAMŲ SALE RUA BANDEIRANTES 92.

Š. m. birželio 4 d. per Sekmines, L. Jaunimo S-gos «Viltis» Bom retiro skyrius stato didelį ir linksmą

VAKARA

Programoje „Jurgio Pirėlybos“ 2jų veiksnių komedija ir „Pirėliai“ 2jų veiksnių linksmas juokas. Vėliau šokiai, žaislai, konfeti, serpenti ir skrajojantis paštas.

Pradžia 8 val vak. pabaiga 4 val. ryto.

Pakvietimai gaunami: „Liet. Br.“ redakcijoj ir pas «Vilties» narius.

Valdyba.

Pranešimas

Pranešama visuomenės žiniui, kad „Liet. Sąjunga Brazilijoje“, Lietuvių namų rua Bandeirantes 92, atidarė KNYGYNĄ. Knogos skaityti išduodamos visomis dienomis nuo 11 — 2 val. p. p.; sekundieniais ir šventadieniais nuo 1 — 3 val. p. p.

Mokesnis 1\$000 mėnesį.

Valdyba

Ir mums, gyvenantiems Brazilijoje, netenka laukti stebuklų: kai visas didžiulis kartu tars žodį: „vona ginklus kaiti“, tuomet tikrai ir čia gyvenimo sąlygos pradės taisytis.

Brazilijos kaip ir kitų kraštų gyvenimas pareina nuo kitų kraštų: kai visur vargas, pinigų nedateklai, tai ir čia tas pats.

Kitos valstybės nustos ginkluotis, turės atliekamų pinigų kitiems skolinti, tuomet ir tokie Brazilijoje bus geresnis gyvenimas, atsiras ir gerėnių už darbų.

Apsiniaukęs lig šiolei pasaulio dangus jau pradeda blaivėti, tikėjime kad žmoniai patekės linksmešne saulute.

LIETUVOJE

MIRÉ KAN. JUOZAS TUMAS — VAIŽGANTAS.

Š. m. balandžio 29 d. Kaune mirė vienas iš žymiausių Lietuvos rašytojų ir visuomenės veikėjų kan. J. Tumas Vaižgantas. Vėlionis buvo laikomas Lietuvos žurnalistikų tėvu. Yra parašęs apie 20 didelių tomų savo raštų ir rašęs apie 60 įvairiuose perjodiniuose leidiniuose.

Kitame numeryje apie vėlionės nuveiktus darbus parašysim plačiau.

Žydų prote tas prieš Hitlerininkus.

Atėitninkų salėje buvo sušauktas didelis žydų liaudies mintingas prieš hitlerininkus su šūkle „mūsų atsakymas hitlerininkams“. Jame buvo pasmerktas hitlerininkų vartojamas smurtas prieš žydus ir priimta griežta rezolucija.

Naujas kurortas Rytų Lietuvoje.

Rytų Lietuvos kraštas gausus efektais. Kai kurios vietos savo grožiu prilygsta Šveicarijai. Ant gražaus Šventosios upės kranto kvepiamo pušyno. Tai Pivonijos miškas. Tą mišką plačioji visuomenė jau senai žino kaip tinkamą vietą vasaroti.

Pernai vid. reik. ministerija Pivonijai suteikė kurorto teises. Ukmergės miesto savivaldybė dabar per mišką tiesia kelius, taiso takus, stato lėvietes, popieriams dėžes ir k. Tvarkai ir svarai palaikyti paskirtas sargas.

Ankstybas sėjėjas.

Lazdijai. Vieštartų kalno ūkininkas K. dar prieš Velykų šventes pasėjo visus javus ir pasodino apie 10 centnerių bulvių, bet, deja, per velykų šventes jo sėją užklojo sniegas.

Knogos užsienio lietuviams.

Draugija užsienio lietuviams remti, be kita ko, stengiasi aprūpinti, kiek tas nuo jos pareina, užsieny gyvenčius lietuvius lietuviškomis knygomis. Tam tikslui atsielti draugija renka knygas ir tiesiogiai arba per tam tikras įstaigas siunčia jas labiausiai knygų reikalingiems užsieny gyvenantiems lietuviams. Pastaruoju laiku išsiuntė įvairių knygų: į Daugapilį 1100 egz., į Liepą ir Mintaują po 300 egz., į Londoną ir Argentiją po 1200 egz., į Berlyną ir Paryžių po 300 e. z., į Braziliją 700 egz. ir į Estiją 120 egz.

Elektros boikotas Kaune.

Balandžio 23 d., organizacijų atstovų išrinktos 1-os komisijos paraginai, kauniečiai pradėjo elektros boikotą. Tos dienos 20 val. penkioms minutėms protesto ženklai visur, kur tik galima, elektra buvo užgesinta. Nuo 24 val. prasidėjo tikrasis elektros boikotas. Iš anksto įspėti, kauniečiai apsirūpino žibalinėmis lempomis žvakėmis. Dieną Kaune buvo išlietuvo ir automobilio

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.

DĖMESIO!

Ponios ir panelės lietuvaitės.

Kai šaltas vėjas už lango siaučia, kiekvienam nemalonu vaikščioti po miestą, o ypač neturint tinkamo žiemos laikui rūbo. Geriausia priemonė nuo šalčio apsiginti — tai pasisūti gerus žieminus rūbus. O geriausiai ir pigiai, ypatingai moteriškus rūbus, padaro sulys naujausios mados,

STASIO ŠLIKTOS

Lietuviška

Siuvykla „Estan“

Rua das Palmeiras 83. S. Paulo.

(Bondes: Barra funda, Paraizes, Angelica). Prašau įsitikinti!

DĖMESIO!

MOTERYS

Dėmesio!

Visos moterys norinčios gauti tar nystes bei darbus, gali tik per Lietuvių Moterų draugijos darbo biurą.

Darbo biuras yra gegužės mėn. 2 d. pradeda veikti kasdieną. Ncrinčios gauti darbą arba tarnystę gali registruotis nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. Lietuvių name rua Banderantes, 92. smulkesnes žinias informuojame per telef. 4-1125.

Liet. Mot. D-jos Valdyba.

PASAULYJ

Parugvajaus — Bolivijos karas.

Karas tarp Parugvajaus ir Bolivijos tesiasi gana rimtai. Naujausiomis žiniomis, paskutiniu laiku parugvajiečiai smarkiai sumušė boliviečius ties Herera. Daug boliviečių užmušta ir dar daugiau paimta į nelaisvę.

Be to keletas boliviečių kareivių pabėgo su ginklais į Parugvajaus pusę. Br. zilijos vyriausybė šiame kare nutarė laikytis griežto neutraliteto.

Sušaudyti komunistai.

Berlin. 24. V. Chemniz mieste teismas pasmerkė mirti keletą komunistų, kurie 1932 m. Rugspiučio 4 d. levorvelio šuvis nužudė vieną rasistą, vieno šio miesto kavinę.

Hitleristų propoganda Rumunijoje.

Bukarešta 24. V. Vienas Rumunijos pasienio policininkas nušovė sovietų G. P. U. organizacijos agentą, kuris bandė perplaukti Dniestro upę. Užmuštas o ki enėse rasta daugybė dokumentų paeinančių iš Berlyno, kuriuose nurodyti visi hitlerininkų propogandos planai.

Užsimušė lakūnas.

Paryžius 23. V. Prei Maisons nukritus lėktuvui Zuvo žymiausias pradžų lakūnas ir rekordistas Arrachart.

Italijos gyventojai.

Roma 24. V. Paskutinės statistikos žinios praneša kad šiuo metu visoje Italijoje yra 42.413.000 gyventojų, arba 1 milijonų daugiau kaip buvo 1931 m.

Hitlerininkų propagandą.

Praga 24. V. Įsigaliję Vokietijoje Hitlerininkai pradėjo vartoti smarkią propagandą ir užsienioose. Čekoslovakijoje, netoli Vokietijos sienos Dilusitico rajone hitlerininkai iš automobilių primetė daug proklamacijų, kuriuose skambia artimą Čekoslovakijos grūžimą po Vokietijos dominiją. Staigus lietus sutrugdė žmonėms lapelius surinkti. Sąryšį su tuo Čekoslovakijoje arštuota daugybė žmonių, ypatingai vokiečių.

buvo išmėtyta daugybė atsišaukimų, kuriais visi kviešti dėtis į boikotą. Mieste ir priemiesčiose buvo manyta surengti keletą mitingų. Tačiau, nors gyventojai į paskirtas vietas ir rinkosi, jie dėl tam tikrų priežasčių neįvyko. Buvo skelbta, kad apie boikoto pradžią praneš sirenų staigimas, bet ir čia apie boikoto pradžią pranešė ne sirenos, bet važinėją trimintininkai.

Balandžio 24 d. vakare boikotavo jau visas miestas. Didžiulėse krautuose ir visur languose matėsi tik žvakčių ar žibalinų lempų šviesa. Elektra židėjo tik gatvių lempuose, ligoninėse, mokslo įstaigose ir ten, kur be jos iš tikrųjų negalima apsieiti.

Lietuvos šachmatų meisteris.

Kauno pasibaigė Lietuvos šachmatininkų turnyras. Nugalėtoju yra jaunas pasizymėjęs šachmatininkas Vl. Mikėnas.

Mokyklos, mokytojai ir mokiniai.

Didžioji Lietuvoje šiais mokslo metais veikia 2.245 pradžios mokyklos ketverių metų kurso ir 52 — šešerių m. kurso. Komplektų viso yra 4.288. Savivaldybės laikomų mokyklų yra 2.054 (3.817 komplektų), šventimo ministerijos — 166 (346 kompl.), organizacijų su šv. ministerijos pašalpa — 30 (51 kompl.) ir organizacijų be šv. ministerijos pašalpos — 43 (66 kompl.)

mokyklos. Prie mokytojų seminarijų pavyzdinių mokyklų yra 4. Lietuviškų yra 2.129 mokyklų, žydiškų — 105, vokiškų 14, rusiškų — 4, lenkiškų — 15, latviškų — 11 ir mišrių mokyklų yra 19. Sausio mėnesio 1 d. visose pradžios mokyklose dirba 4.313 mokytojų (2.268 moterys ir 2.045 vyrai). Lietuvių mokytojų dirbo 3.930, žydų — 303, vokiečių — 31, rusų — 15, gudų — 6, lenkų — 11, latvių — 14 ir kitų tautybių visose pradžios mokyklose dirba 3 mokytojai. Per 1932 metus naujų mokytojų paskirta 260. Mirė 5. Šiais mokslo metais pradžios mokyklas lanko 235.033 mokiniai (121.229 berniukai 113.804 mergaitės). Per 1932 metus pradžios mokyklų mokinių skaičius padidėjo 12.449 mokiniams. Tautybės atžvilgiu pradžios mokyklose yra: lietuviškose — 217.883, žydiškose 12 687, vokiškose — 1.343, lenkiškose — 592, rusiškose — 504, latviškose — 469 ir mišriose — 1.555.

OKUPUOTA LIETUVA

Audra.

Balandžio 15 d. per Vilnių praūžė audra su leduis. Daugelio namų nuvertė kaminius, o apylinkėse išrovė medžių.

Saldainiai.

(Iš kriaučiaus Baltro nuotiklių)

(pabaiga)

Vakare nuėjau į kaimo vakarūkas. Mergų tarpe panačiau ir Onute. Ji buvo tokia graži, tokia graži, kad aš negalėjau nei akių nuo jos nuleisti. Nepanačiau kaip, užsižloposjęs išverčiau kibirą vandens, kurs stovėjo kampe ant suolo. Turėjau dėl to kiek nemažonumo, bet nieko.

— Kodel neeokai — kaž kas paklausė, atsigrįžtu žiūriu Onute! Iš karto sumišau, bet atgavęs kvapą šiaip taip išstėnėjau.

— Tai, kad taip... taip nedrąsu — nieko nepažįstų.

— Eime, pašėksim valandėlę. Šokame. Kaž kaip nesiseka: tai ant kojų užlipu, tai kam į pašon suduodu, jokių būdu neišsilaikau. Onytė tokia graži, kad aš visai apkvailau nuo jos žvilgsnių. Sustojome. Mandagiai paspaudžiau ranką. Norėjau kaip nors priimti apie saldainius, bet nedrįsau.

Man bežiopsant prieina Antanas Julčikas.

— Taip kaž. Baltrau, nei šoki, nei dainoji, taip liūdnai leidi savo jaunus dienas.

— Jau šokau su Lučiu Onute — pasididžiūdomas atsakiau.

— Žinai, Antanai, būk toks geras pasakyk kur guli Lučio Onute, turiu la-

bai svarbu reikalą — mat vis tos piršlybos.

— Cha, cha — nusijokė Antanas — ji miega seklyčioje, bet netaip lengva pas ją nueiti. Jos tėvas vienmarškinis per naktį saugo, kad kas prie seklyčios neprisiartintų. Ką pamato, tai ta p ir kerta kuo patvėręs.

Antanas tikrai įgąsdino, bet ką darysi, juk keturių svarų saldainių užtvoros neišmes. Vistiiek reikia kaip nors saldainiai Onutei nunešti.

Su saldainiais mergų širdis vylio ti nėra jau taip lengva, kaip kas gal voja. Juk ant slenkščio saldainių nu nešęs nepadėsi. Reikia paduoti į rankas ir dar gražiai paprašyti, kad paimtu. Vakaruškomis pasibaigus, greit nubėgau namo, išsitraukiau iš po pagalvės maišelį saldainių ir pradėjau slinkti Lučio sodybos link. Priėjęs Lučio sodą sustojau. Visiška tylia. Tik kaž kur, toli girdėjosi girtų bernų daina. Naktis buvo gana tamsi, todėl slinkau labai atsargiai, nes baidiai bijojau senio Lučio. Po mažu išlindau iš po serbenių krūmų ir kas... Per visą kūną perbėgo šurpuliukai. Kluone, visai arti manęs tupėjo pasilenkęs vienmarškinis senis Lučys. Tur būt tikrai pamatė mane einant per sodą ir dabar jaukė išlindant iš krūmų, tarpe kurių buvau pasislėpęs. Širdis pradėjo smarkiai plakti. Nežinojau ką daryti. Bėgti bij jau nes žinojau, kad pasitęsęs senis vistiek pavyo, o tada tai varžas man!

Dar labiau susisirančiau, nei gyvas, nei m. rės, tik maišelį su saldainiais dar labiau spaudžiau prie šono. Senis taip pat nejudėjo. Ištempęs akis žiūrė-

ju kaip jis toliau darys. Tik staiga senis sujudėjo... Aš užsimerkiau ir laukiau kol ant mano galvos pasipils lazdos smugiai. Nieko. Pravėriau akis — ir koks buvo mano nustebimas, kai vietoj senio Lučio, išvydau jo baltą ku melę, kuri lyg tyčia buvo prištai kluone ir gulėjo. O dabar ją atšikiai mačiau nes atsikėlusį pradėjo pešioti skania kluono žolele. Išlindau iš po krūmų tris kart naspioviau, susiklaikiau ir drąsiai nuėjau prie seklyčios lango. Priėjęs pirštų galais pradėjau belsti. Tylu.

— Onyt, atidaryk! — pusbalsiu pašaukiau. Nieks neatsiliepia.

Dar smarkiau subeldžiau.

— Onyt, ar girdi, atidaryk... Nieko. Trečią kart jau supykęs trinktelėjau į langą, kad nei stiklai sudrebėjo.

— Onyt atid... Paskutinio žodžio nespėjau, nei ištart, kaip pokšt! — ant mano nugaros lužo stora lazda. Tarsi žaibo treiktas šokau nuo lango ir kaip padukęs pradėjau bėgti per kluonus per daržus, kol asiduriau Petro sodyboj.

Nugarą baidiai skaudėjo, senio Lučio, matyt, turėta gera lazda. Pažiūriu į maišelį — gi tuščias! Vos kod šaldainiai belike. Mat prakūro ir bebėgant visi saldainiai išbėrėjo. Susierizėjęs ir nuliūdęs lyg šuo muilą prarijęs, ir dar su skaudančią nugarą, nuėjau gulti.

Buvau prątes anksti kelti. Saulei tekant nubudau, bet kaž kodel nesino rejo dar kelias. Pečius dar labai skaudėjo — lig nugarkaulis būtų išvietos išsinėręs. Guėjau vienas Petro seklyčioj. Girdžiu — Petro Zuona su kita-

kaiminka kalba.

— Kažin kas šią nakt tiek saldainių pribarstė. Nuo Lučio seklyčios lango iki mūsų kiemo lyg sėte prisėta ir daržuos ir kluonuose ir visur.

— Ir aš nesuprantu koks paibelis galėjo jos paberti lyg tyčia. Vaikai visą rytą rinko.

Ilgiau jų kalbos neklausiau. Greit atsikėliau, susirinkau savo įrankius ir niekam nei sudiev sakęs, nei mokesnio už siuvimą nepaėmęs išdulinau į kitą parapiją, kad daugiau nei pažįstančių ne sutikti. Tai matot, kaip lengva su šaldainiais mergų širdis privilyti! Aš kartą pamėginęs visam amžiui išsizadėjau.

Kriaučius Baltramėjus.

J. V. Tevūnas.

Vienybė ir lobis.

Mylėjo Stepas mergelę, kiek ligaili siela. Del jos neteko ir turto, to kuris buvo jo per vargus sutauptytas. Bet mergelė apledo Stepa, radus sau jaunikį turtingesnį ir kėlė linksmą vestuvių puotą tą ritmetį, kai Stepas sėdėjo palei kalną, ant didelio akmens ir verkė iš liūdesio. Galvojo jis sau vienas, kad nieks nežino, nieks neaučia, jog jam šiandien begainiai skauda širdį, kad šiandien jis alkanas, be tarnybos, be lėšų, vienas užmirštas ir apleistas. —

Moterų skyrius.

Modesta.
Vadybų klausimu.

Regins gražas, dornaus šeimyninio sugyvenimo ne vieną jauną žmogų paskatina susikurti ir savo nuosavą šeimyninį židinį.

Tam tikslui atsiekti kiekvienas vyras ieško atitinkamos mergaitės — žmonos, mergaitė — vyro. Susitikę du taip skirtingi šios ypatingos asmenys: vyras ir moteris, pasižada žengti bendromis jėgomis gyvenimo keliu; dalintis laime ir nelaimė; amžinai vienas kitą mylėti, ginti...

Jungtvinės apeigos, tartum dar tampa priau sūriša juodu nenutraukiamais ryšiais su vienas kitu. Jungtuvės... o koks įspūdingas žodis! Jų laukia visi: jauni, seni net ir vaikai.

Vos 11 — 12 metų sukanka vaikui, jis jau svajoja, kaip greičiau pasilaužoti iš jo tėvų bei mokytojų globos ir patapti „pilnamečiu“.

Svajonė netrūkūs tampa tikrėny be, nes šeimai neturėdama santuokų priverčia sūnelį ar dukrelę savo jėgomis pabandyti užsidirbti.

Užsidirbęs, žinoma ir tam tikras teises įgauna.

Mato, kad vyresnieji broliai, sesers, puošias, gražinas tikslu, greičiau gauti vyrą ar žmoną, neatsilieka ir jaunaisius.

Šiandien rasiame nemažą skaičių mergaičių, kurios turėdamos vos 12—13 metų tobervortoja kosmetinius veido pagražinimus su pretenzijomis prie kaip galint gretesnio ištekėjimo.

Pasiklauskų, kaip toji vaikė — moteris kalbasi, kuria tema ir tuoj su prasi kas jos jauną širdelę traukia, vylioja į save. Išbujojusioj fantazija piešia jai kažkoki pasakos didvyrį, atjantį ant šaunaus bėrojo žirgelio ir tėvo kėnelį ir prašantį tėvo, motulės jam skirti jų morgele. Pamažu, tos fantazijos sukurtas jaunikis tampa realiu, gyvu vaizdu, kokio nors Jonelio, Staselio ar kito kūne. Todėl nestebėtina, kad tokia jaunutė mergaitė, bet kokiu pirmaj progal pasitaikyt, metasi gėbini

pirmajam sutiktajam vyrui, būdama tvirtai įsitikinusi, kad jis yra tas jos išsivajotas idealas.

Idealizuodama, visai nenori pastebėti vienos ar kitos blogos ypatybės; netaktiško egesio ir t. p.

Jai pačiai taip pat nerūpi įkyti atitinkamų žinių vedybų klausimu, kad galėtų vispusiškai pasiruošti naujas pareigas tinkamai atlikti.

Aišku, kad tokia moteris vedybas vaizduojasi sau kaip linksnų pramogę, ar malonų žaidimą. Bendrai paėmus tik mažas skaičius asmenų prieš vedybas rimtai tepažalvoja apie realų gyvenimą, šeimynines pareigas ir tų pareigų atitinkamą atlikimą, supratimą.

Daugumos gi šis klausimas, atrodo bereikšmis, nesvarbus. Pavartę lai kraščių puslapius ir ten rasime pav. z. džiū: „Simpatingas beinuželis, paleiko pasturincios merguželės“, „rimta mergužėlė jauno bernuželio“. Kaip vienas taip kitas paieško sau gyvenimo bendrininko. Išgisi šeimyninės laimės... Galop toji laimė atsikrenda kokio tai laiškučio pavidale. Pasibaigia tas vietinės vargas. Gi tuomet ir pažįstami palydi naujan gyvenimui, palinki laimingo šviesaus gyvenimo...

Laimė lieka su jaunaisiais. Taip laimė, bet kaip dažnai įvyksta priešingai: vieton liūm s atkeliauja didžiausia nelaimė. Vos savaitė ar dvi praslenka po sutuoktinių visas tas laimingas gyvenimas virsta baisiu siaubimu, kurio auka tampa kartais moteris, kartais vyras. Prasideda muštynės, peštynės, gir tuoklavimas, burnojimai.

Vyras ima gailėtis kam vedė; moteris — kam tekėjo. Tokių apviltų šeimynine laime rasime gan didelį skaičių ir mūsų Lietuvių kolonoje.

Štai vyras persikyrė su žmona, dėl netaikaus gyvenimo; žmona pabėgo su kitu ir t. p.

Tokie kasdieniai šeimoms suirimo pavyzdžiai rodytė rodo, kad prieš atkeliant ar vedant nebūvo rimtai tuo klausimu susirūpinta, o tik visai paprastai paviršutiniškai.

(b. d.)

Niekšų gynėjai.

(tąsa).

Be to, reikia pažymėti, jog Uekus yra paėmęs nemažą kyją iš vargoninko Stankūno, apie kurį taip palankiai atsiliepė savo šlamštapyje, pateisindamas visus jo pastarųjų dienų nevykusius žygius, nors jį buvo šmeižęs ne taip senai kaipo niekam vertą vargoninką, nesugebanį organizuoti bei tvarkyti chorus. Tam yra nemaža p grindo. Gyvendamas São Pauly, ne kartą nėra buvęs vargonikas Uekaus šiuokalyne, tik š. m. balandžio 25 d. prieš pat netikėtą išvažiavimą Lietuvon buvo atsilankęs pas jį, pabėrdamas šiukšlių kruvą. Pasklaidęs po jas ir nieko neradęs apsioplamo, sugalvojo Uekus štai kokį biznį.

Apgailestaudamas labai, kad pats negalėjęs nučiuoti mano čekio, pareikavo iš manęs pustrėčio šimto milireių magurųčių, nes kitaip išmūrinysiu mane ko šlykščiausiai. Nelaimėjus nieko taip įturio, kad iš padikimo bei bado pradėjo būti net savo šiukšles ir jų priškimęs kuo ne nusprogo, paleisdamas tačiau nemažą kiekį nuodingų dūjų po savo šlamštą. Nuodingos dūjos, tai jo paties tokios nedorovingas gyvenimas kad net viena moteris, šiek tiek jauningesnė, negali praieiti pro jo šiukšlyną, neapsigabusi tam tikru gobtuvu, nes, anot žmonių pasakymo turis ne mažą žuniško kraujo. Kad tai yra tiesa, tai parodo ir jo begėdiškas užsilai kymas svečiuose, kur jis paprastai atvyksta neprašomas, o įsikaukęs gerai visai nieko nesivaržo, nepaisydamas ar svečiuose būtų kunigas, ar jo žmona ir vaikai, ar kas kita. Matyt, tai jam esama galima daryti, nes jis „komunistinio rojus“ neraliautas gyvulėlis, kuris jau Lietuvoje, 1923 m. rudenį, Aleksote pas lito, palapinėje buvęs pasis lėpęs po supuvusiais kopustais už komunistinį veikimą, o be to įkilinęs į skolas iki asų — ant 3000 litų — tu rėjęs nešti savo kuduaijį Brazilijon. Sprukdamas Brazilijon, išviliojo ir vie no nepilnametį vaikėžą — Kazį Bedarbij, iš kurio ir pasisavino 100 dolerių, kuriuos buvo prisijuntęs jo tėvas — Lietuon grįžti laivokartei. Dėl šitos jo žulkytės tėvui teko netru atveju rū

SPORTAS

Šį sekmadienį, Gegužės m. 28 d. 2 val. p. p. rungtynės įvykt tarp „Lithuania“ x Estrella Ungara F. C. Mokos rajone. Futbolistai renkasi „Atleties“ patalpoje, Rua Dias Leme 53, lygiai 1 val.

Prašoma atsilankyti ir prijaudantieji.

Sporto Vedėjas.

Pranešimas.

Liet. Ukinkų D. ja „Grūdas“ praneša visuomenės žiniai, kad visais kolektacijos ir šios draugijos reikalais suinteresuoti asmenys dėl smulkesnių informacijų gali kreiptis į „Lietuvis Brazilijoje“ redakciją darbo valandomis.

Liet. Uk. D. jos „Grūdas“ Valdyba.

pinties laivokarte. Apie kitas jo žulkytės, kaip va — p-nui Štrauskui nepapokėtinamas algos už raidžių rinkimą, p-nios Ramanauskienės nuskradudimas ant 400\$000 ir baltiausias prasiškolintinas daugeliumi, netenka čia kalbėti plačiau, nes apie tai „L. Br.“ kartkartėmis buvo iškėlęs jo visus juodus darbus.

Todėl nėra ko ir stebėtis, kad Uekus, kaip visų nedorybių versmė ir teršia visus, kas tik jam kyštelia nors 5 milireisus, kuris, anot jo paties pareiškimo, galis už pinigus parduoti net savo tėvą ir motiną. Į tokius tat i niekšų šmeižtas nebūtu reikalo ir atsakinti, o patraukti tik tosmo atsakomybėn, bet Uekus tai gerai žino, kad šioj šalyje teismai ne visiems prieinami — norint teisintis reikia išmesti mažiausiai 3 ar 4 kuntas kaip į balą, ir laimėjus bylą, ką čia daug padės, nes vis tiek kaltintinas su savo kromėliu, ar vars totu kur kitur paspruks ir varty savy amant toliau.

(b. d.)

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“ ISEIVIO DRĄGAS

Niekai pasaulis, — kalbėjo sau vienas Stepas, — visur tik skurdas, apviltimai o uždarbial taip menkučiai, ir tų darbų taip sunki rasti, atrodo lyg aš bučiuau nereikalingas pasauli. Kad ir labai gražas šis gantios kampilis, bet gyventi daugiau nenoriu... Verčiau šokti į upės gilumą ir amžinai pranikti jos bangose. Niekš juk manęs nepasigęs, nei gailėsis.

Pasigirdo einandėlo žmogaus žingsniai. Stepas pakėlė akis, manydamas, kad tai Katriutė atėjo jo atsiprašyti, kurią jis taip mylėjo. Bet jis apsviūrė. Keliuėjo senas, baltais, kai linų kuo kėtė plaukias, raukšlėtu veidu, dideliais stornais antakiais, iš po kurių žydėjo dvi pilkos, mažutės akys, reiškančios didelę išmintį ir vidujinį sielos kilnumą. Senelisėjo lazda pasiremdamas, sunkiai alsuodamas. Stepas suprato, kad senelis iš toli keliauja. Stepas lyg ir susigėdo savo noru negyventi, atsiminę esąs jaunas ir sveikas, kada toks senelis niekieno nepageldaujamas rūpi nait savo reikalais, darydams ilgą ir taip vargingą jo amžinį kelionę.

Prisistatinęs senelis pagarbinto Dievo šventais papročio žodžiais, sustojo, atsšilėjo akmenis ir valandėlę pasilsėjęs prabylo:

— Kad ir per daug senas ir labai nuvargęs esu, bet jaučiu, kad tau, jaunikaiti, begaliniui skaudą širdį. Pasakyk, ar ištikrųjų jau tavo gyvenimas taip suiręs kad jaunus skrustuos vilgai skausmo ašaromis?

— Minkštąširdžiams, seneli, nereikia didelio suirimo, užaina liūdesio šašelis ir skausmo ašaros pačios byra. — Eau tau nepažįstamas kelivis,

jaunikaiti, bet atleisk man jei paklausiu tavęs apie tavo ašarų priežastį.

— Man labai malonu, gerasia seneli, su kuo nors pasidalinti savo vargais ir rūpesčiais. Be reikalo neverkia suaugę žmonės, taigi aš su mielu noru papasakosiu savo skausmo priežastį.

Stepas smulkinai papasakojo seneliui visas savo skausmingo gyvenimo smulkmenas.

Neblyko vargų, — tarė Stepas, išklausęs senelis, — gyvenimas be vargo be skurdo, be nuotikių, yra neįdomus ir mažai vertas. Liūdesiams savo likimo nepataisysi.

Liūdesys yra lygus punanėmiam dalykiui; liūdinis rūdyja dvasios grožis lyg goležis dregnėse pagauta. Liūdesys atimā viltį, o vilties netekimas atima norą rūpintis savo gyvenimu ir žuogus praranda paskutinius trupinius savo laimės. Liūdas žmogus netenka vi so to, kas už pinigūs nonuperkama.

— Tikiu, seneli, — patvirtino Stepas, — bet tain reikia daug pajėgų, kad liūduoj valandoj turėti šypsančią sielą. Aš tamo esu visai bejėgis.

Stepo mintis akimirksniu virto lyg sapnas, akių žvilgsniai nusitęsė į ne matomą toli ir jis tik galvojo apie Katriutę, kurią iš širdies išmesti jam buvo neapsakomai sunku. Senelis vėl nutraukė jo mintį sakydams.

— Daug metų tam atgal, kuomet dar buvo vergija, įvyko sukilimas. Vargai nebeklausė ponų. Jie rinkosi į miškus ir pulkais užpuldinėdavo ponų dvarus, juos degindami ir teriodami.

Buvau tada vieno turtingo pono ištikimiausias tarnas. Ponas pavojų pajutęs pavėdė man paslėpti jo neįkal-

nuotus lobius. Čia, ant to kalno buvo dvaro rūmai, kurių akmenų likučiai ir po šiai dienai primena, kad čia kadaise žmonių gyvenata.

Šis didžiulis skmuo buvo dvaro sodne. Po juo patariau savo ponui paslėpti lobį.

Ponas tuojau paėmė vus, kurie dar jam ištikimi buvo, atvertė akmenį ir po juo paslėpė visą turta. Vos spjėme akmenį užverst, kai staiga išsiveržė i dvarą sukilėlis, uždegtė trobesius, tarpe kurių ir dvaro rūmus. Visą pono šeimā išžude. Bet pasprukti nespėjo, nes netikėtai įpuolė į dvarą rusų kazokai ir pradėjo kardais baidias skerdines. Žmonių galvos krito, kaip kopūstai rudenio laike. Žuvo visi — kaltas ar nekaltas, tik man pavyko pasislėpti išpuvusio topelio viduje. Taigi ašpapaakojau tau, vaiko nebereikalo; tuo aš noriu įrodyti, kad kartais ir liūdesys laimę atneša. Štai tu dabar sedi ant akmenų po kuriuo paslėptas didelis lobis. Jei nebūtum pastebėjęs tavo gilaus skausmo ir liūdesio būčiau nepasakojęs tau tokių dalykų, — nuslėpęjo senelis žiūrėdamas į dvasioj šikrų kusį Stepą, ir pasakojo toliau:

— Pasislėpęs kenčiau didelę baimę, per tris dienas niekieno nematomas. Be to turėjau kėsti alkį kol kazokai iš dvaro pasišalino. Bet vėliau turėjau kreiptis į valdžią, nes slapstytis buvo pavojinga. Nors buvau visai nekaltas; vienok apkalė mane geloziniais pančiais ir išvežė į tolimą Sibirą, iš kur grįžiau tik senatvės sulaukęs.

Dabar turiu jau šimtą dvidešimt metų. Mano vaikai išmirė, bet aš vis dar vaigau duoną, nežinodamas kada

ateis giltinė ir pakirs man gyvybės sielą.

Aš jau perdaug senas esu ir man turiai daugiau nebereikalingi, kurių aš tyčia atėjau pasiūrėti. Jaunikaiti, — kalbėjo toliau senelis, — visus tuos turtus pavedu tavo žinion. Jei esi alkanas — štai pluta juod s duonos, su valgę ją, nusiramink ir buk linksmas žinok gerai, kad be vargo ir liūdesio nėra laimės nei gyvenimo pasitenkinimo. Pirmą, negu surasi dorus žmones, kurie padėtų tau sunkų akmenį atkelti atgauti tvirtą dvasią ir nusiramink.

Stepas begalnio džiaugsmo pagautas, suspaudė sąsūdus duos pluta, žemai nusilenkė gerasirdžiui seneliui ir pasleido bėgti, kiek tik kojos gali, leikoti neturtingų žmonių būrio, kurie jam padėtų sunkų akmenį attristi. Visą savo kelio galą galvojo, kaip turės turtais dalintis, ką su jais darys, kam su nau dos ir t. t.

Kartais ateidavo jam mintis į galvą pavaijan visu turtu pasinaudoti, duodant tik dalį, kaipo atlyginimą už darbą, bet tikroji prasmė Stepas nusprendė lobiu dalintis su visais bendrininkais lygiai, nes juo nuomone dabar tur tas priklausė ne tik jam, bet ir visiems tiems, kurie ateis akmenis atkelti.

Stepui atėjus pas žmones, kuriems jis gero troško, ūpas visai nupuolė, nes pasirodė, kad žmonės išdalies nedraugiški, paviduoliai, savanaudžiai, Stepui ne pasitiktintieji.

Perbėgęs apie 30 gyventojų, vos surado keturis vyrus, kurie pritarė Stepo kilniam idealui — dalintis lobiu visiems po lygiai.

(b. d.)

Vargdienių dainius

Antano Strazdo 100 m. mirties sukaktį minint

(tąsa)

Apsilankiusį visai stengdavosi klebonai aplėpti arba pašalinti iš savo draugystės. Tuo metu visi buvo susirinkę pasitikti vyskupo. Po ceremonijų eina pietų valgyti. Vyskupas pažvelgęs su paniekinimu į Strazdelį ir sakęs:

— Ė, jaunutis kunigėlis tegul linksmina paneles.

Strazdelis atsistojęs vidury salės, veidas išpatęs ir daugę kunigėlius į abi puses keistai baudamas. Paneles, kurių nemažas būrys buvęs, juokias, kvatoja. Išgirdę klebonai, pagaliau net pačiam vyskupui parūpe, kodėl čia taip gardžiai juokias. Ir klausias jį Strazdelį:

— Ką gi čia darai kunigėli?

— Tamtos eksceklencija, liepėi man linksmiti paneles — aš ir linksminu, kaip mokėdamas.

Vyskupas nusisūpsojęs ir pakvie tęs jį drauge prie stalo.

Kartą nuvažiuojusį į atlaisdus Strazdelį kunigai ėmę pajuokti, kad jo labai prasti, nuvilkti rūbai. Daugiausia užsipuošęs vienas puikus kunigas. Pa sitaikę Strazdeliui vienam kambary su tuo kunigu atsigtuli. Ryta Strazdelis anksti atsikėjęs apsilvėkęs po puikuolio rūbais, apsiavęs batais ir, atsistojęs prieš veidrodį, grožėjasis: „Koks tu, Antanėli, dabar dailus“.

Paskum liepęs pakinkyti savo ar kliuką ir tuojau išvažiuojęs: Tarnui pasakęs: „Kai atsikels kunigas N., tai paprašyk, kad pasakytų už mane pamokslą. Aš jam, palikdamas savo rūbus, palieku ir savo teisos“.

Kartą buvęs taip. Miręs turtingas ir žiaurus dvarininkas. Jo giuntės atsiantę kun. Strazdai liepinę sviesto, patį lašinių ir laisšką, prašydami, kad atvažiuotų ir pasakytų pamokslą. Strazdelis atvykęs ir pradėjęs prie karsto:

— Džiaukitės ir dėkokit Dievui, kad atsiuntė mirtį tam, kurs jus tiek metų kankino, jūsų kraują gėrė, prakaitu mito, ir jūsų kailį lupė. Amžinybėn kelia jam sviesto tepa ir lašiniams grindžia, bet nepadės — nu eis pragaran ir paims savo užmokestį, kurį nusipelnė, degs ir spigės dervoje.

Kai to pono giminės ėmė prikal-

šioti, Strazdelis nusisūpsojęs ir atkirtęs: — Nepažįstate Strazdelio, jei manėt, kad duosis paperkamas ir meluos per laidetuves!

Vienoj parapijoj buvusi sena ir labai apleista bažnyčia, vietos klebonas niekaip negalėjęs savo parapijiečių paraginti, kad pradėtų naują bažnyčia statyti. Tada pasikvietęs Strazdelį, kaip garsų pamokslininką. Tasai jį pė sakyklon ir pamatęs tarp skylėtų lubų ir kiauro stogo krūvą žvirblių be-čirkaujant.

Igai žiūrėjęs į žvirblius, nieko nesakydamas, pagaliau atsisukęs į altorių ir sušukęs:

— Jėzau, Jėzau! Tai prigyvėnai, kad ir žvirbliai tau čia nešioję daro. Bėk Tu iš čion, ir aš bėgsiu...

Pamažu pradėjęs lipiti iš sakyklos. Žmonės tuo pasakymu taip buvo su jaudinti, kad tuojau pradėję statyti bažnyčia.

Strazdo dainos ir jų motyvai.

Daug apie Strazdo rašytų, o dar daugiau nerašytų pasakojimų, istorijų plinta jo apylinkėse žmonėse. Garsoje jis savo sąmojumi, keistumais, sumanu mu, bet daugiasia liko gyvas dėl tipiš kų ir labai visų mėgiamų dainėlių.

Paprastai dainelėmis bei dainomis vadinam liaudies poezišką olinuotą k d r y b ą, o poetų tos rūšies veikalus vadi nam eilėmis arba eilėraščiais. Kitas skirtumas: Liaudies kūryba sakytinė, bevardė, lyg kolektyvinė. Tokie tad daugumoj buvo ir Strazdo eilėraščiai. Didesnė jų dalį pagaulavo nerašytų, primdavo kaip savo ir čia tuojau ne doklamuodavo, bet, pritaikę gaidą bei melodiją, dainuodavo.

Strazdelis savo dainoms teli temų bei medžiagos nešėkoms. Ūkininko kiemas, troba, kasdieniniai artojo rū pesčiai, atsitikimai, jo šeimos gėrybės, paukščiai, rytneilio anėra ir sulėlyd žiai, paukščių balsai, gamta — visa tai gyvoja, kalba ir dainuoja jo poe zijoje. O tasai turinys kiekvieno sie loje bei jausmuose sudėtas, tik nelėrel kėtas. Strazdelis davė formą, padėjo tinkamai išreikšti.

Savo dainose Strazdelis ėnekasi su žmonėmis, verkia, dejuoja, juos guo

džia, ramina, kartais juokias ar linksmina. Viskas taip natūralu, papras ta, impulsyviška. Viskas plaukte plaukia ne iš sunkiai laužomos galvos, bet iš tyro švelnaus jausmo ir turtingos jautrios sielos.

Labiausiai išgarsėjo Strazdas 2 dainom: Siratos giesme („Ei, dienos mano klepatų, kur pasidėsiu be turtų“) ir Strazdeliu („Ei tu, tu, tu, strazdeli, tujan nandrus paukšteliai“). Jose gražiausiai pasireiškė jo liūdnas, gaudus jautrumas ir jomis arčiausiai priartėjo prie liaudies kūrinų formos.

Be dainų, Ant. Strazdas yra parašęs keletą bažnyntinių giesmių (jau minėtą „Pulkim ant kelių“), katekizma ir kitų dalykų. Pirmas jo poezijos rin kinėlis pasirodė 1814 m., vardu Gies mies swietiszkos ir szwiutos. Bet tai toli gražu nebuvo visas jo palikimas. Dauguma jo nespausdintų dainų papli to iš pradžių Kamajų, Dusetų apylin kėse, o vėliau ir šiap rytiečiuose, plė s dainosios į pietus ir į vakarus. Tos dainos, toli beplisdamos, sumišo su liau dies ir tapo sunkiai beatskiriamos.

Strazdo reikėmė ir likimas.

Strazdas mūsų literatūroj daug ry škiaus iškėlė kaimo žmogų ir jo gilia jaučiančią sielą. Tuo būdu jisai žymiai pastūmėjo žemaičių romantikų pradėta jį susidomėjimą liaudies gyvenimu. Nuo Strazdo šis susidomėjimas pasida ro ryvas ir svarbus lietuvių literatūros reikalas.

Be to, Strazdo poezija savo dvas ia ir turiniu yra naujas lietuvių lito ratūros reiškinys. Svarbiausias to rei škinio ypatybės — tikras nuotalkos nuoširdumas ir reiškinio tiesumas. J savo poeziją jis dėjo tai, ką pats gyvo no ir jautė. Strazdas yra lirikas — tikras, nuoširdus ir gilus.

Didensio įvertinimo, kaip kūrėjas ir naujas žmogus, Strazdas susilaukė tik po savo mirties. Mūrė jis, kaip paprastai, vargingas ir apleistas. Visas jo turtas po mirties buvo įkainotas 50 rubliu. Jo kūną buvo palaidoję neš vėstuose kapuose, kur anksčiau paka ruokius laidodavo.

Tik vėliau vyskupas, lankydamas Kamajus ir išgirdęs, kad garsiosios baž nytinės („Pulkim ant kelių“) autorius, knn. Strazdas, guli nežvestuose kapu se, paliepė klebonui tuos kapus pa vēntinti.

Tada parapijiečiai sumetė pinigų

K. V.

Mylėk Tėvynę ir šeimyną!

Nuavis miglotoji padangė,
Skaisti saulutė sužibės,
Skausmais nuilsusią krūtinę,
Gėlių žiedeliai sužavės.

Ir tavo, lietuvi, veidai
Ramybės šypsena apgaus,
Kiekvienam niūriam kampely
Skurdas rodytis paliaus.

Bet sukaupk tu meilės jausmą
Savo Tėvyškę mylėt!
Ir, kiekvieną dyglį skausmą,
Tu turi kantriai kentėt.

Dėl savos gi tu šeimynos
Meilę žiebtį nepaliauk,
Apsarvuotas šarvuoti plieno,
Su pagundomis kariauki!

Štai kaip laimė tu atsieksi
Šioj padangėj ukanotoj,
Nors lauk prakaito praliesi
Šioj kelionėje digliuotoj.

Bet pavojaus erdvę žūti,
Neturėsi niekad baimės
Ir skausmingą tavo buitį,
Atgaivins spinduliai laimės.

Pranešimas

L. Ū D. ja „Grūdas“ ž. m. birželio 4 d. 2 val. p. p. Lietuvių name rua andeirantes 92 šaukia visuotiną narių susirinkimą. Bus svarstomi labai svarbūs kolonizacijos reikalai. Narių atsilaikimas būtinas kviečiami ir prijaučintieji.

Valdyba.

ir kapus apmūrijo. Vėliau ir paminklą pastatydino iš paprasto akmens su geležiniu kryžium. Ant akmens iškalė tokį parąšą:

Autor plesni
Pulkim ant keliu
Ks. A. Drozdowski
umari w 1833 r.

J. Balčiūnas.

Surengė A. MAJUS.

(tąsa XXXI)

Arregalar, v. išplėsti; — os oľhos, išplėsti (išversti) akis.

Arreganhado, adj. juokdariaškas, sukelias juoką; neapsvarstytas, nepa galvotas.

Arreganhar, v. rodyti dantis (gras sant ar tyčiojantis).

Arreganho, m. dantų rodymas; iš kilminga pavaizda; — militar, kariška pavaizda (mina, išvaizda).

Arregoar, v. vagoti; plėšyti, sprog dinti.

Arreiar, v. kinkyti, pakinkyti (ar klj); puošti, rengti; — se, puoštiis rengtis.

Arreio, m. kinktai; puošalai.

Arremangar, v. paraityti ranko ves; ranka grasinti.

Arremataçao, f. pardavimas iš varžytynių, licitacija; — judicial, teis mo (privertina) licitacija.

Arremataute, m. daugiau siūlas (per varžytynes).

Arrematar, v. daugiau siūlyti (pra ūyti) per varžytynes; parduoti iš var žytynių; suderėti; nupikti (varžyt.); balgti; pagerinti.

Arremedador, s. m. mėgdžiotojas; pasekėjas.

Arremedar, v. mėgdžioti; „bezdžio niauti“, pasekti.

Arremado, m. mėgdžiojimas, seki mas; „bezdžiojavimas“.

Arremesado, adj. staigus, šarpus karštakošis (arklys, žmogus); nesu valdomas.

Arremesamento, m. metimas, sviedimas; bloškimas.

Arremessao, f. jiotis; kilpnė.

Arremessar, v. mesti, sviesti; blok šti; spausiti, slėgti; — se, ką nors pul ti.

Arremesso, m. metimas, sviedimas bloškimas; spaudimas; puolimas; grasinimas.

Arremettedor, s. m. puolėjas, už puolikas.

Arremetter, v. užkabinti, užkabi nėti; užpulti, pulti.

Arremettida, f. puolimas; užkabi nimas.

Arrendado, adj. lėtas; nuolankus; klusnus; išnuomotas; karbiniais (kvar batkomis) apsiūtas.

Arrendador, s. m. nuomininkas.

Arrendamento, m. nuoma, nuo mo amas ūkis.

Arrendar, v. nuomoti, išnuomoti; suvaldyti (arklį vadžiomis); apsiūti karbiniais.

Arrenogaçao, f. atskilimas nuo tikėjimo; erezija.

Arrenegado, adj. atskilęs nuo ti kėjimo; netikėlis; piktas, nelabas.

Arrenegar, v. atskilti nuo tikėjimo niekti, niekinti; keikti; pykti.

Arrenego, m. pyktis; keikimas, pra keikimas.

Arrepanhar, v. rūkšlėti, raukyti, raukti.

Arrepellao, m. plaukų rovimas, traukimas, pešimas.

Arrepelar, v. pešti, traukti rauti; pešioti plaukus; — se, rautis plaukus

Arrependerse, v. r. gailėtis; savo nuomonę keisti.

Arrependo, adj. gaillestis surem tas, pilnas susikrintimo.

Arrependimento, m. gaillestis, pagaila; susikrintimas.

Arrepiar, v. cabello, adv. priešplaukiu, prieš plauką (šukuoti, glostyti).

Arrequeantar, v. sušildyti, atšildyti.

Arrestar, v. griežti, paimti; areštuo ti.

Arresto, m. pagriebimasis, paėmimas; areštus.

Arrevezadamento, adv. priešin gai, atvirkščiai.

Arrevezar, v. nukreipti; sumaišyti supainioti; pakelsti.

Arribas, f. pl. arrias, rankpinigiai.

Arriba, adv. ant; viršų; aukščiau; de baixo arriba, nuo apačios iki vir šaus; agua arriba, prieš vandenį (prieš tekme).

Arribaçao, f. atvykimas; aves d'arri baçao, išlekiantieji (Ziemų) paukėnis

Arribado, f. išlipimas iš laivo; iš kėlimas krantan.

Arribar, v. išlipti (iškelti) krantan; fig. atgauti sąmonę; pasiekti tikslą.

Arrieira, f. skaudulys (votis) gyvu lio tiesiojo žraujo.

Arrieiro, m. mulų varytojas.

Arrieh, m. auskaras; auksinis žiedas.

Arriehada, f. ašmenys; aštruma.

Arriamar, v. artinti; remti; atidėti (į šalį); — as esporas ao cavallo, su remti arklį pentiniais; — se, remtis į ką nors; pasiduoti kieno globai.

Colligodopor A. MAJUS.

Arri mo, m. parama; sustojimo vieta; globa.

Arriosa, f. apgaulė; vilius; kilpos, cabir na arriosa, pakliūtį į kilpas.

Arripiado, adj. šeriuotas; šerius pastatęs; pasišiausęs.

Arripiadura, f. pasišiausimas; plaukų siūsausimas.

Arripiar, v. šiaušinti; prieš plaukus šukoti.

Arripcadamento, adv. įžulais; drasiai; pavojingai.

Arripcado, adj. įžulus; drąsus; pavojingas; estar —, būti pavojui.

Arripcar, v. drįsti; statyti pavojun.

Arroba, f. aroba (14—15 kilogramų).

Arroba, m. saldžiai sutaisytas vynas (sunka).

Arrobustar, v. stiprinti, tvirtinti; — se, pasistiprinti, įgauti jėgos.

Arrochar, v. risti; varžyti; sprauti, kimšti, brukti.

Arrocho, m. varžymas; spraudimas, kimšimas, brukimas.

Arrogaçao, f. pagrobimas; pasisavi nimas.

Arrogancia, f. priekabė, protenzi ja; išdidumas; pūtnasias.

Arrogante, adj. išdidus, puikus; iš sistatas.

Arrogarse, v. r. auklėtis; drįsti; statytis, dėtis.

Arroio, m. upokšlis, upeliukas.

Arrojado, adj. drąsus; atsidėjęs, pasiryžęs.

Arrojar, v. mesti, sviesti; — se, ryž tis; — se a, ryžtis pulti ką.

(bus daugiau)

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinė,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinė Mokoje,
- 5) Dariono krautuvė S. Annoje.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Prates 99a. pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŲ IR ĮVAIRENYBIŲ!

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

VISUOMENĖS ŽINIAI.

Vieša lietuvių skaityklą Lietuvių name (r. Bandeirantes 92) veikia šiomis dienomis: ketvirtadieniais nuo 6 – 9 v. vak. ir šeštadieniais nuo 7 – 10 val. vak.

Norintieji gali nemokamai pasisiskaityti įvairių, Lietuvos, Amerikos, ir kitų kraštų lietuviškų laikraščių.

Del išvažiavimo.

SKUBIAI

Parsiduoda krautuvė su visu irėn gimu.

Gera Friguesia. Kreiptis: Rua Newton Prado (buvusi Matarazzo, 86) Pedro.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.) Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligonius nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

PINIŲ KURSAS.

Litas	---	1\$66.0
Prancuzy frankas	---	\$538
Vok. markė	---	3\$251
Ital. lira	---	\$698
Doleris	---	13\$310
Urugvajaus pezas	---	6\$511
Argentinos pezas	---	3\$525
Angly svaras	---	47\$485
Lenkų	---	1\$810

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“, įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Sã o P a u l o.

Geriausia ir patogiausia skelbtis

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25-ų m. praktika ligoninėse ir klinikoje Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, širdies, džiuvos, mažakraujystės ir kitų ligų. Skragždėtą veidą pagyda be jokio skausmo.

Kalba Lietuviškai, Rusiškai, Lenkiškai, Vokiškai ir Portugališkai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

MES BE VILNIAUS

NENURIMSIM!

Dėmesio!

Dėmesio!

Jaunimel nepraleisk progos pasilinksinti ir pašokti! Š. m. gegužės mėn. 7, 14, 21 ir 28 dienomis, sekmadieniais Liet. Dainos Mėn. d-ja „Viltis“ rengia linksmus šokių

VAKARUS

Lietuvių Namų salėj rua Bandeirantes 92. Vakarų pradžia 7 v. vak. pabaiga 12 v. naktj

Pakvietimai gaunami „Liet. Braz.“ redakcijoje ir pas draugijos narius. „Vilties“ Valdyba.

Jau keturi metai suejo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJŲ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijuociančius lietuvius. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynybe.

Įžengdamas į 5- sius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviio pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias. nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny – metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metinai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 – 12 v. ryt. ir 2 – 6 v. v.

Ladeira Por'co Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Lietuviška

VALGYKLA Pietūs

1\$000 – 1\$500 – 2\$000 mėnesiniai sulyg susitarimo.

Ten pat priimami pensionistai.

Rua Bandeirantes 92.

Lietuvių Namų šeimininkė.

Reikalinga

Krautuvė atnaujinamas pardavėjas.

KRAUTUVĖ

„VILNIUS“

Kreiptis: Rua Prates 99 A.

Bom Retiro.

S. Paulo L. R. K. Šv. Juozapo parapijos

KRONIKA.

Šv. Antano bažnyčioje, pas lietuvių parapijos kleboną rengiasi priimti moterystės sakramentus šie lietuviai:

1. Pranas Lipas Skapiškio parap. gyv. r. Anhaia 38, su Ona Moškauskaitė Antazavės parap. gyv. r. Jaragua 27

2. Mikolas Šneideris Sahle parap. (Jugoslavijos) gyv. r. Cayova, 10, su Stanislava Jaskina Kadzidos parap. (Podolia) gyv. r. Judiana, 128.

3. Jonas Medalskis Leliūnų par. gyv. r. Coroa, 1, su Stanislava Motekaityte.

4. Juozas Černiauskas Žiezmarų parap. gyv. r. Banhilha, 1, su Alėje Magilaitė Aleksandravėlės parap. gyv. r. das Petomias 43.

5. Pranas Kėsilys Južintų parap. gyv. r. Julho Coneição 27, su Alėna Šavičiute Cedasų parap. gyv. ten pat.

6. Juozas Matusevičius Budavičių parap. gyv. r. Hungara 20, su Veronika Motekaitė Inturkės parap. gyv. ten pat.

D E M E S I O !

Pirmoji vaikų Komunija įvyks š. m. gegužės mėn, 28 d. Šv. Antano do Pary bažnyčioje, 9 val. rytą. Įspaičiu bus klausoma 10 val. rytą Villa Bellos koplyčioje, 27 d. gegužės, Lapos bažnyčioje 2 val. popiet villa Anastazijos rajonui ir šv. Antano bažnyčioje nuo 6 val. vakaro visiems kitiems rajonams

Klebonas.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir plibetybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 32.

TEL. — 2-6393.

BROLI-LIETUVI

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti «LIETVIS BRAZILIJOS» prenu meratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laišakai:

P. Bikičiui, M. Buškauskui, P. Čypui, Ig. Peškačiui, J. Veličkai, St. Stankūnui, L. Valbiui, J. Vasinnuskui, M. Vingriui, J. Vicevičiui, V. Valušaičiui, O. Vimerlenai, J. Vaitkevičiui, V. Valentui, J. Valkānorui, J. Vingriui, L. Vaičekauskui, J. Žakevičiui, M. Zabuikai.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutes — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintelį mūsų kolonijos tautinės minties savaitinį laikraštį «LIETUVIS BRAZILIJOS» skaito visi susipratę lietuviai.

«Lietuvis Brazilijoje» yra vienintelis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuriame atsispindi mūsų išelvių kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

«Lietuvis Brazilijoje» yra visai apolitinis, nes jam rūpi tik grūnai lietuvių kolonijos moralis ir materialis gerbuvis «Lietuvis Brazilijoje» yra pigiausias laikraštis, nes metams kaūtuoja tik 10\$000; užsieniuose dvigubai.

Adresas: «Lietuvis Brazilijoje» Caixa Postal, 1764, São Paulo,

Kas bus, kas nebus, bet Lietuviai neprazus!

Kronika.

FAZ. IR USINA JUNQUEIRA (uniāo).

Pačioj pabaigoj š. m. balandžio mėn. visose fazandos kolonijose pradėjo kirsti kanas, o pradžioj gegužės mėnesio pradėjo eiti cukrui dirbti fabrikas ir dabar dirba kaip sezoninį darba.

Kanas kaip ir kas metalai kerta akortinai gaudami darbininkai u su kirtimā ir sukrovina j vežimus už 1000 kiū, 5\$000.

Kanos sulyginus su praeitais metais blogesnės. Užmokesnis už kirtimā tas pats kaip ir pernai.

Naujų darbininkų kiekis kur atvažiuoja Usina bei fazenda visuomet priima.

K. Gruzdas.

Iš „Vilties“ veikimo.

Š. m. gegužės 25 d. Lietuvių namų salėj įvyko nepaprastas L. D. M. D-jos „Viltis“ narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė d-jos vice pirm. J. Steponavičius. Susirinkimo pirmininku išrenkamas St. Vaucevičius, sekretoriauja J. Bratkauskas. Pirmoj eilėj eina įstatų projekto svarstymas. Kadangi įstatūs pertvarkyti ir patobulinti buvo išrinkta Komisija iš 6 narių, tai Komisijos vardu pranešimā daro St. Vaucevičius, kuris po pranešimo perskaitė K-jos posėdžio įvykusio gegužės 21 d. protokolā ir paruoštā įstatų projektā. Susirinkimas Komisijos projektā priėmė vienbalsiai, pakei-damas tik du įstatų projekto paragrafus, butent: kād įstojantį naują narį rekomenduotų tik 1 narys, ir Centro Valdybai vieton 30% nuo nario mokesnio pirmta 20%.

Sulig naujais įstatais Lietuvių Dainos — Meno D-ja vadinas BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA „VILTIS“. S-gos įstatuose numatyta platus organizacinis veikimas. Nauji įstatai duoda galimybės šioj organizacijoj dalyvauti visam lietuvių kolonijos jaunimui, kuris sutinka su S-gos tikslais. Pabaigus statyti liet mokyklos namus Villa Anastazijoj, numatyta įsteigti tame rajone S-gos sky

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI

V. Zumui. Pinigus gavome. Ačiu.

K. Makarevičiui. T. laiškā išsiuntėm. Kada bus daugiau laiškų — išsiusime.

G. Bajorui Argentinoj. T. laikraštis visā laikā buvo siuntinėjamas tik ne tuo adresu. Dabar adresā pakeltam ir išsiuntėm visus trukstamus numerius.

F. Danieliui. Adresā pakeltėm.

Atidarytas Knygynas.

Nuo š. m. birželio 1 d. atidarytas knygynas — biblioteka Bom Retiro rajone. Knygynā įsteigė Jaunimo S-ga „Viltis“. Kadangi viena „Viltis“ nepajėgia sudaryti Centralinės bibliotekos, tai knygynas nutarta atidaryti „Liet S-gos Brazilijoj“ vardu, kuri iš visų į sąjungā i, einančių narių galės sudaryti centralinį knygynā Bom Retiro rajone. Knygos jau išduodamos skaityti. Mokesnis už skaitymā nustatyta po 1\$00 į mėnesį. S-gos nariams po \$500. Organizacijų, prisidėjusių prie knygyno sudarymo nariai, mokesnio nemoka.

A. B.

rius. Kituose rajonuose — vėliau. Iki įsikurs reikalingas skaičius skyrių Centro Valdybai sudaryti ir kol visas S-gos veikimas jais į normales vežias Bom Retiro skyriaus Valdyba eis ir Centro V-bos pareigas. Toliau išrinktas naujas sekretorius p. St. Vaucevičius. Be to susirinkimas išrinko meno sekcijos vedėją ir pavedė artimiausiu laiku sudaryti meno sekciją.

Susirinkimas praėjo pakltu upu. Tenka palinkėti „Vilties“ S-gai, nutiesusiai naujas veikimo gaires, kuo geriausio pasisekimo ir ištvermės.

Buvęs.

Nepirkite kitur žemės sklypų, pirma ne apžiūrėję

VILLA ZELINOJ

Parsiduoda žemės sklypai su pastatytais namais išsimokėjimui, mokant po 80\$000 į mėnesį.

DOKUMENTAI TIKRI IŠ 1820 METŲ.

Del smulkesnių informacijų kreiptis: Prača Antonio Prado, 3. (Prieš City Banką) nuo 2 iki 4 val. vak.

Sekmdieniais ir šventadieniais vietoje. AVEN. ZELINA, 33.

K. KORKISCHKO.

Laivakortės j Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laių išėjimas j Europā
Olympier — — 13. V 33
Bagė — — — — 27. V 33
Pionier — — — — 30. V 33

Klinos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išelvybės klausymais. Negalintiems atvykti j São Paulo j užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitā svetimą valiūtā geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbe teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmdieniais tik ligi 12 val.

